

STICHTING WINGS TO VICTORY

AIRWAR MUSEUM / AIRMEN MEMORIAL ZEELAND

Crash No 338

Bf-109 20698

14-10-1943

Tholen

14 oktober 1943

Mission 115 – beter bekend als de beruchte tweede aanval van Eighth Air Force op de kogellager fabrieken bij Schweinfurt met – volgens planning – 295 B-17's van 1.BD en 3.BD en 60 B-24's van 3.BD naar dit ver in Duitsland gelegen belangrijke doel maar omdat slechts 29 B-24's erin slaagden zich te formeren werd van hun inzet afgezien en kregen ze op het laatste moment een diversionary toegewezen.

De formatie naar dit alternatieve doel werd beschermd door P-47's van 352 FG.

De B-17's zouden de zwaarste verliezen uit hun gehele oorlogsgeschiedenis te verduren krijgen. Niet minder dan 60 B-17's werden neergeschoten en nog eens 7 viermotorigen moesten na terugkeer als onherstelbaar worden afgeschreven! Van de overgebleven vliegtuigen werden er 138 in meer of mindere mate beschadigd en aan boord van al deze teruggekeerde machines bevonden zich ook nog eens vijf gesneuvelden en 40 gewonden. Penetration escort zou oorspronkelijk door de vijf operationele Groups worden gegeven maar vanwege de weersomstandigheden waren slechts de 53 P-47's van 56 FG en de 50 P-47's van 355 FG erin geslaagd contact met de bomberstream te maken.

Deze ruim 100 jachtvliegtuigen vlogen ter hoogte van Walcheren het bezette Europa binnen om zich vervolgens nabij Sas van Gent te positioneren ten opzichte van de B-17 formaties en deze tot aan hun uiterste vliegbereik – omgeving Aken – te begeleiden.

Een en ander ging niet als vanzelf! Tijdens de luchtgevechten ging één P-47 verloren en werden er twee beschadigd. Nog eens vier anderen moesten het gevecht voortijdig afbreken om vervolgens – na terugkeer -een crash-landing op Britse basis uit te voeren.

The 56th. Fighter Group in WW II (extract)

Five P-47 Groups were supposed to provide long-range escort for the heavy bombers but, because of the weather, only the 56th. And 353rd. Fighter Group were able to accomplish the task.

The 56th. FG went out with 53 P-47's behind Major Schilling at 12.04 to escort 295 B-17's to Schweinfurt.

Landfall-in was over **Walcheren-Island** at 24.000 feet and rendez-vous was accomplished at 13.06 near **Sas van Gent** after one orbit because the bombers were five minutes late.

The B-17's were at 25.000 feet and Major Burke's 63rd. Fighter Squadron provided top cover for the front two boxes, while the 61st. FS went in on the north side and the 62nd. FS took the right (etc.)

The 353rd. Fighter Group in WW II

Major Bailey (352 FS). Just as the Group made landfall in the vicinity of **Flushing**, approximately 20 Me 109's and Fw 190's were seen coming in from above at 33.000 feet and at 11 o'clock.

They dived to attack the squadron and a terrific dogfight ensued. They were trying to separate the escort from the bombers and Major Bailey, leading White flight, noted that they made no move on the Fortresses and claimed one destroyed. The number 3 of the flight, 1Lt. William Streit, was also credited with a 109 destroyed and then had to take evasive action when an enemy aircraft moved up on his wing man's tail.

Lt. Morrison did not escape entirely unscathed, as his aircraft (42-8687) received several hits in the tail. Wakeford Blue flight, led by 1Lt. Wilbert Junttila, was flying on the left of the bombers at 32.000 feet and saw four Me 109's coming in on Wakeford Yellow flight from 4 o'clock.

In the combat he claimed an Me 109 destroyed and one damaged. Juntilla's wing man, 2Lt. Richard Keywan, went after the second 109 but his luck was not with him and he only claimed a damaged.

The squadron was by now in dogfight all over the sky!

Wakeford Red flight, led by 1Lt. Edward Fogarty, broke into two Me 109's. Fogarty was unable to drop his belly tank, so couldn't follow the enemy aircraft down. 1Lt. Robert A. Newman however, was able to press the attack and claimed an Me 109 destroyed and one damaged.

The day's fighting had resulted in a good score for the Squadron but the number 4 men in the flights had taken a beating and Lt. Morrison and Lt. Schillinger came back with damaged aircraft to base.

Einsatz in der Reichsverteidigung 1939-1945 (verkorte vertaling en extract)

Na Aken reageerde de Luftwaffe ongekend hevig! Niet minder dan 20 Jagdgruppen, delen van 3 Zerstörer -, 6 Nachtjagd - en 2 Schulgeschwadern alsmede een Industrieschutz Jagdschwarm werden voor de afweer ingezet, waarmee tevens de aanzienlijke verliezen voor het grootste deel zijn verklaard.

Toch was het niet allemaal succes wat de klok sloeg; 46 Duitse jachtvliegtuigen gingen geheel verloren, 40 anderen werden deels zwaar beschadigd! Twintig vliegers kwamen om het leven en nog eens vijftien anderen werden gewond. Tot zover de algehele inleiding; omdat de vliegroutes over de Scheldemonding richting Zeeuws-Vlaanderen – België lagen ontkwam ook Zeeland niet aan een deel van de gebeurtenissen.

De verliezen van Jagdgeschwader 3 in en om Zeeland

Voor JG 3 was een speciale opdracht opgesteld. Het was haar taak om in een zo vroeg mogelijk stadium de strijd met het escorte aan te gaan. De gedachte was dat op deze wijze de Thunderbolts hun extra brandstoftanks moesten afwerpen en hun actie-radius aldus geringer werd.

Andere JG's konden dan zoveel eerder de binnenvliegende B-17 formaties aanpakken!

Messerschmitt Bf 109 im Einsatz bei Stab und I./JG 3 (**ingekort**)

Tatsächlich kam es über dem belgisch-holländischem Küstengebiet zum Zusammenstoß mit der Jagdeskorte der einfliegenden Verbände, wobei die I./JG 3 über dem Raum Antwerpen in heftige Luftkämpfe mit P-47 Gruppen verwickelt wurde, deren Ergebnis auch an diesem Tage deutlich zum Nachteil der Gruppe ausfiel. Denn erneut konnte lediglich ein Abschluß gemeldet werden - eine P-47 durch Hptm. Rohwer - wohingegen die eigenen Einbußen mit drei Gefallenen sowie drei als Totalverluste abzuschreibenden Messerschmitts und noch einmal drei bei Notlandungen infolge Spritmangels beschädigten Maschinen wiederum schwer wogen.

Zwei der Gefallenen kamen von der 3. Staffel, die abermals besonders hart getroffen wurde, denn sie verlor an diesem Tage ihren Staffelfkapitän. Hptm Rudolf Germeroth unterlag im Luftkampf mit P-47 und wurde beim Absturz seiner "gelben 2" in der Nähe von Bergen op Zoom getötet.

Daneben traf es Fw. Peter Kastl, dessen Verbleib nach Luftkampf nicht geklärt werden konnte, so daß er als vermisst gemeldet werden mußte. Der Stabsschwarm schließlich verlor Lt. Heinz Werner, der bei Antwerpen von den P-47 tödlich abgeschossen wurde.

Flakkommandeur Vlissingen.

1245 Kriegswache Achtung! Luchs meldet Anflug vieler Ziele aus Richtung 11 Entfernung 80 km.

1247 Flak – und Fliegeralarm! Maschinen stehen weiter im Anflug aus Richtung 11 Entfernung 60 km.

Eigene Maschinen sind nicht in der Luft!

1250 Ziele stehen in Richtung 11 Entfernung 40 bis 46 km.

1252 Motorengeräusche aus Richtung 10-11 näherkommend. Starke Verbände feindlicher Bomber fliegen mit Jagdschutz über die Oosterschelde mit Kurs Reichsgebiet ein.

1300 Gerät Luchs ist im Seesektor stark gestört.

1306 Feuererlaubnis nach Funkmeß! Ein Verband fliegt über Domburg ein.

1307 **Laut Breda stehen die eigenen Jäger bei Antwerpen.**

1310 Domburg meldet laufend neue Einflüge mit Kurs Richtung 9-3, Zielhöhe laut Nord./- 7000 m.

1314 Laut Fluko Gent steht ein Verband von Fortress bei Gent und eigene Jäger bei Woensdrecht.

1317 **Ein Verband feindlicher Maschinen überfliegt den Gefechtsbereich und wird von der Ost./- nach Funkmeß bekämpft!** Erfolg kann wegen starken Dunstes nicht beobachtet werden.

1323 Veere meldet Luftkämpfe in Richtung 10-11

1324 **4./847 und 8./202 beobachten Absturz einer Maschine in Ri 10-11, Entfernung etwa 5 km.**

1328 Nordbatterie und Veere melden Motorengeräusche aus Richtung 2-3 näherkommend.

1329 Luftkämpfe in Richtung 3

1330 **Ostbatterie bekämpft einen Feindverband, der den Gefechtsbereich berührt, mit 10,5 cm nach Funkmeß, Höhe 5600 m.**

1334 Veere meldet in Richtung 3 erneut Luftkämpfe über den Wolken.

1338 **Eine Me 109 aus Richtung 1 anfliegend, landet auf dem Flugplatz.**

1350 **Im Raum Vlissingen stehen keine deutsche Jäger.**

1351 (bis 1353) 10./202 meldet Motorengeräusche aus Richtung 3, die nach Richtung 7 auswandern.

1353 **Die Rückflüge haben begonnen; mit Anflügen aus Richtung 3-6 ist zu rechnen.**

1355 **Die Spitze der Rückflüge steht südlich Antwerpen. Es handelt sich wahrscheinlich um den Rückflug der Jäger, die als Begleitschutz der Bomber ins Küstengebiet mit einflogen.**

1356 (bis 1357) Nord./-, Ost./- und Süd./- bekämpfen einen Verband Feindmaschinen, der über den Wolken mit Kurs Richtung 3-6 fliegt, Zielhöhe 6600 m.

Erfolg kann wegen dichter Wolkendecke und starken Dunstes nicht beobachtet werden.

1400 Souburg meldet Motorengeräusche aus Richtung 3 näherkommend.

1402 **Feuerverbot für FuMG-Schießen, da vermutlich eigene Jäger im Bereich.**

1403 (bis 1404) I./Flakreg. 35 (mot) bekämpft den Bereich mit Kurs Richtung 3-6 überfliegende Feindmaschinen nach FuMG mit 30 Schuß 8,8 cm.

1410 **Entwarnung! Es liegen keine Meldungen mehr vor.**

1414 Kriegswache Ruhe!

1531 Kriegswache Achtung! Kampfmittel melden Motorengeräusche in Richtung 5.

1545 Kriegswache Ruhe! Die Motorengeräusche sind verschwunden.

Gesamtmunitionsverbrauch betrug 203 Schuß 10,5 cm und 30 Schuß 8,8 cm.

- Lagemeldingen aus den Niederlanden und Kommando Flughafenbereich Gilze-Rijen.
- 1320 Absturz einer Me 109 der 2./JG 3 infolge Brand, 50 m von der Zuckerfabrik Roosendaal; Bruch 99%. Flieger abgesprungen und unverletzt.
- 1325 Absturz einer Me 109 am Hafen Anna-Jacoba; Bruch 99%. Von Piloten nur Teil eines Armes gefunden. Keine weitere Feststellungen möglich!
- 1333 Absturz einer Me 109 Stabsstaffel I./JG 3, 1000 m südlich Straße Tholen-St.Maartensdijk infolge Feindbeschuß; Bruch 99% aber Flieger unverletzt!
- 1359 Abschluß einer Fortress II 10 km nördwestlich Domburg in See durch schwere Marineflak und I./35 schwere Luftwaffe Flak.
Schicksal der Besatzung unbekannt aber wahrscheinlich ertrunken.
- 1410 Abschluß einer englischen Jäger bei St.Philipsland ins Wasser wobei Pilot vermutlich ertrunken.
- 1430 Ein deutsches Flugzeug soll in der Luft explodiert sein. Hiermit im Zusammenhang Absprung eines deutschen Piloten Südost Hoedekenskerke, 250 Meter von Land ins Meer.
Fallschirm war durchlöchert. Pilot rief einige Male um Hilfe und versank; Rettung war nicht mehr möglich! Meldung stammt vom Stützpunkt Hindenburg.

KTB 719. Infanterie Division

- 1300 (bis 1430) Luftkämpfe im Küstengebiet und Einflug starker amerikanischer Verbände
- 1320 Meldung von Divisions Verpflegungs Amt (Roosendaal): Absturz einer Fw 190 300 m nördlich Verpfl.Amt. Pilot abgesprungen und unverletzt.
- 1355 Meldung von Gren.Rgt. 743 : Ein Kilometer ostwärts W.N. 338H (bei Anna Jacoba) wobei Besatzung tot und Flugzeug vollkommen zerstört.
- 1420 Meldung von Gren.Rgt. 743 : Absturz einer Me 109 ein Kilometer südlich Poortvliet (Insel Tholen). Pilot abgesprungen und unverletzt.

Verliezen van JG 3 in en om Zeeland

- Bf 109G-6 (Wnr 20261) van 2./JG 3 crashte na opgelopen motorschade nabij Roosendaal.
Deze crash komt overeen met het tijdstip van 13.20 uur.
De onbekend gebleven piloot kon zich met zijn parachute redden.
- Bf 109G-6 (Wnr 15671) van 3./JG 3 stortte als gevolg van luchtgevechten om 13.25 uur neer bij de haven van Anna-Jacoba. De piloot Hptm Rudolf Germeroth – Staffelpolitän van 3./JG 3 – kwam hierbij om het leven en hij werd op de Duitse militaire begraafplaats aan de Wouwschestraatweg te Bergen op Zoom ter aarde besteld.
Hptm. Rudolf Germeroth †

Bf 109G-6 (Wnr 20698) van Stab /JG 3 stortte om 13.33 uur werd tijdens luchtgevechten neergeschoten waarna het toestel nabij St. Maartensdijk neerstortte. De onbekend gebleven piloot bleef echter ongedeerd.

Extract gevallen en gebroken

Op donderdag 14 oktober 1943, omstreeks 13.30 uur, zag opperwachtmeester J.Kock dat er boven Poortvliet verschillende – voor hem onbekende – vliegtuigen met elkaar in gevecht waren.

Plotseling zag hij één van de vliegtuigen naar beneden komen in de richting van het gemaal en ook zag hij een piloot aan zijn parachute in de richting van Malland neerdalen.

Dat zag in Sint-Maartensdijk ook wachtmeester A.P.Bruijnooge en beiden namen de beslissing om poolshoogte te gaan nemen. Bruijnooge ging naar Malland en Kock besloot naar het gemaal te gaan. Ook Duitse militairen van de luchtwachtpost Poortvliet hadden het voorval gezien en gingen op pad. Bruijnooge was de eerste die de parachutist bij De Rand ontmoette. Hij was gekleed in een Duits vliegeniersuniform, sprak Duits, verklaarde tot de Duitse Wehrmacht te behoren en was licht gewond met kleine ontvellingen op het rechter schouderblad. Volgens zijn verklaring was zijn vliegtuig in het luchtgevecht afgeschoten. Na enige tijd kwamen de twee militairen uit Poortvliet aan en de piloot reed met hen mee naar de luchtwachtpost.

Toen Kock bij het gemaal aankwam, zag hij het vliegtuig liggen op een perceel bouwland in de zogenaamde Rovershoek. Twee Duitse militairen, die in de buurt gestationeerd waren, bewaakten het. De piloot kwam in de loop van de middag op de fiets naar zijn toestel kijken.

Kock besluit zijn proces-verbaal met de mededeling dat geen verdere materiële of lichamelijke schade door dit ongeval werd veroorzaakt.

- Bf 109G-6 (Wnr ?) van ?./JG 3 stortte om 14.30 uur ter hoogte van het kustgebied nabij Hoedekenskerke – op een steenworp afstand tot het vaste land - in zee met als gevolg dat de piloot verdronk. De machine werd volgens het KTB van deze jachteenheid tijdens een luchtgevecht in de omgeving van Antwerpen neergeschoten.¹

Een mogelijke B-17 verlies in en om Zeeland.

- De 13.59 uur crash zou volgens de Duitse bronnen een B-17 geweest zijn, die ook nog werd geclaimd, en uiteindelijk toegekend, aan Hptm. Naumann – de Staffelkapitän van 7./JG 26 ook al wordt daar weer een crash-tijd van 13.30 uur bij genoemd. Niet uit te sluiten is dat een dergelijke machine op vol vermogen en in duikvlucht aan zijn belagers trachtte te ontkomen en dat het ook nog eens is gelukt met achterlating van de gedachte bij de belagers dat het toestel in zee was verdwenen.

Daadwerkelijk moest één B-17 van 94 BG ditchen in de Noordzee maar gelukkig konden allen door de ASR worden gered. Daarnaast werden - bij terugkeer boven Engeland vier B-17's door de bemanning verlaten – drie van 384 BG en één van 303 BG en voerden twee B-17's – elk één van 92 BG en 385 BG – crash-landingen uit waarbij de machines volledig verloren gingen.

Ook hier bestaat dus de mogelijkheid dat de bij Domburg toegetakelde machine deel van dit rijtje heeft uitgemaakt maar zekerheid zullen we wellicht nooit meer verkrijgen.

De aanwijzingen zijn te gering om de crash aan de in Zeeland opgestelde Flak toe te wijzen.

¹ De 14.10 uur en 14.30 uur crash konden tot op heden niet worden teruggevonden. Mogelijk is er sprake van dubbeltelling en of andere reden. Daarom worden deze niet in de verlieslijsten opgenomen.